

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

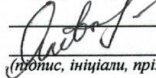
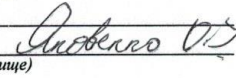
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

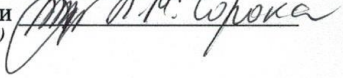
ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету управління, адміністрування та
інформаційної діяльності

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та
туристичною діяльністю
протокол № 7 від 24.12.19 р.

Завідувач кафедри
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми

д.е.н., професор кафедри управління підприємницькою та
туристичною діяльністю Захарченко В. І.

Рецензенти програми:

к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та
туристичною діяльністю Сорока Л.М.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	16	4
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 1-2	<i>Семінарські заняття:</i>	
	16	4
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 3	-	-
- самостійна робота: 6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	88	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «*Менеджмент інноваційної діяльності*» є теоретико-методичні та практичні аспекти, а також напрями менеджменту інноваційної діяльності.

Метою вивчення дисципліни «*Менеджмент інноваційної діяльності*» є: формування у студентів системи фундаментальних знань щодо раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємств з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки та досягнень управлінської науки.

Передумови для вивчення дисципліни. Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Теорія менеджменту», «Психологія управління та самоменеджмент сучасного керівника».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни тісно повзано з навчальними дисциплінами: «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання», «Технологія адміністрування та інформаційно-комунікаційне забезпечення управлінської діяльності», «Правове забезпечення управлінської діяльності».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- сутність інновацій; інноваційної діяльності, процесів, політики, проєкту;
- сучасні організаційні форми здійснення інноваційної та інвестиційної діяльності, їх основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників;
- методичні положення та інструментарій оцінювання інноваційного розвитку національних економік, підприємств; світовий досвід державної підтримки інновацій, методи та моделі їх державного регулювання;
- стратегії виходу підприємств з кризового стану на основі впровадження інновацій;
- інструментарій залучення інвестицій в інновації та методичні засади оцінювання результативності інвестування;
- особливості формування ринку наукових розробок та інноваційних ідей в Україні.

2. Уміння:

- обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку з урахуванням потреб та особливостей національної економіки;
- збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків,
 - вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару;
- оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощення;
- розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту;
- економічно обґрунтовувати вибір способу охорони прав інтелектуальної власності підприємства.

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки.	4	2	2				16	2	2					22
2.	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності.	8	4	4				17	2	2					22
3.	Управління інноваційним розвитком підприємства.	6	2	4				17	2		2				22
4.	Моніторинг інновацій та	6	4	2				17	2		2				23

	інформаційне забезпечення менеджменту інноваційної діяльності.													
5.	Комплексне оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю підприємства.	8	4	4			17							19
Проміжний контроль							4							4
Разом:		32	16	16			88	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки

Характеристика інноваційних процесів. Визначення інноваційних процесів. Циклічна концепція розвитку інновацій. Поняття інноваційного циклу. Класифікація інновацій за місцем їх походження, здійснення та впливу на соціально-економічні процеси. Основні етапи та стадії інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу.

Економічні теорії інноваційного розвитку. Сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки. інноваційні кластери і економічний розвиток; вплив технологічних укладів на економічний розвиток.

Особливості організаційних форм забезпечення інноваційної діяльності. Організаційно-управлінські структури, їх характеристики та шляхи підвищення ефективності. Засоби ефективного впровадження інновацій. Форми технологічної кооперації, їх роль в інтелектуалізації економіки. Перспективи розвитку. Складові елементи фінансової стратегії підприємства. Джерела і види фінансування інноваційної діяльності. Лізингове фінансування та його особливості Фінансове забезпечення науково-технологічних розробок.

Тема 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності

Мета та принципи регулювання державної інноваційної політики. Основні принципи державної інноваційної політики. Інновації як об'єкт державної політики. Типи державної інноваційної політики: інноваційна політика "технологічного поштовху", інноваційна політика ринкової орієнтації, інноваційна політика соціальної орієнтації, інноваційна політика, яка націлена на зміну економічної структури господарського механізму. Система державного регулювання інноваційної діяльності.

Змістова характеристика інноваційної політики підприємства. Місце інноваційної політики підприємства в загальній стратегії розвитку. Складові елементи інноваційної політики підприємства. Прогнозування і планування інноваційної діяльності підприємств. Етапи планування інноваційної діяльності.

Тема 3. Управління інноваційним розвитком підприємства

Основи управління інноваційними процесами. Інновації та інноваційний процес. Види інноваційного процесу. Фази інноваційного процесу. Організаційна структура управління підприємством. Організація управління інноваціями на підприємстві. Впровадження інновацій як стадія інноваційного процесу. Шляхи вдосконалення інноваційної діяльності підприємства. Ефективність інноваційної діяльності. Удосконалення інноваційної діяльності як основа досягнення стратегічного конкурентної переваги підприємства.

Управління інноваційним розвитком підприємства.

Теоретичні основи управління інноваційним розвитком підприємства. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства. Характеристика напрямків розвитку підприємства у нестабільному ринковому середовищі. Характеристика стадій стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства. Обґрунтування вибору напрямків інноваційного розвитку. Стратегічні альтернативи та вибір інноваційної стратегії.

Тема 4. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення менеджменту інноваційної діяльності

Теоретичні і практичні засади моніторингу інновацій. Статистика науково-технологічної та інноваційної діяльності. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства: загальні положення. Склад інформації для створення наукомісткої високотехнологічної продукції. Інформаційні ресурси: можливості оцінки. Перспективи розвитку інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства.

Основні поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Особливості створення інновацій на підприємстві. Засоби та методи створення інновацій. Доцільність виробництва певного виду продукції. Формування попиту на інновації та засоби його відображення.

Тема 5. Комплексне оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю підприємства

Техніко-технологічний стан підприємства та показники його оцінки. Напрямки технічного розвитку підприємства. Здатність підприємства до технологічних змін. Ефективність впровадження нової техніки та технології. Методичні основи оцінки інноваційного потенціалу підприємства.

Сутність та основні види інноваційних проєктів. Обґрунтування доцільності впровадження інноваційного проєкту. Моніторинг інноваційного проєкту і методики його оцінки. Методи оцінки ефективності інноваційних проєктів.

Методологічні основи оцінки ефективності. Оцінка доцільності інвестицій в умовах ризику. Методичні основи оцінки інноваційних ризиків. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності

Роль і вплив інтелектуального капіталу в сучасній економіці. Методи оцінки об'єктів інтелектуальної власності. Вдосконалення процесів передачі об'єктів інтелектуальної власності. Комерціалізація науково-технічних розробок в університеті.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки.

Тема 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності.

Тема 3. Управління інноваційним розвитком підприємства.

Тема 4. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення менеджменту інноваційної діяльності.

Тема 5. Комплексне оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю підприємства.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибірково. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Менеджмент інноваційної діяльності» становить 88 год. (112 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Менеджмент інноваційної діяльності»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
 - підготовка до семінарських занять;
 - вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання; пошукова робота з електронними джерелами;
 - підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	5 (2) год.
2.	Підготовка до семінарських занять	18 (2) год.
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4(4) год.
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	48(88) год.
5.	Робота з інтернет-ресурсами	3 (6)год.
6.	Підготовка і написання рефератів	10 (10)год.
Разом		88/112

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тем навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік

6.4. *Засоби діагностики результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проєктор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Блауг М. Управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід: монографія / за ред. М. В. Гаман. Київ: Вікторія, 2011. 312 с.
2. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: ЦУЛ, 2003. 439 с.
3. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб.. Київ. ЦУЛ; Фенікс, 2003. 440 с.
4. Гуторов О.І., Ярута М.Ю., Сисоєва С.І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Харків: ХНА, 2019. 227 с
5. Денисенко М.П. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: монографія. Суми, 2008. С. 452–467.
6. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / за ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. Київ: Професіонал, 2011. 960 с.
7. Заблоцький Б.Ф. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. 2-ге вид. Львів: Новий світ .2000, 2012. 427 с
8. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент. Теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2012. 448с.
9. Зянько В.В. Особливості інноваційної діяльності малих підприємств у перехідній економіці. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2011. № 5. С. 48-52.
10. Ілляшенко С. М., О. М. Олефіренко Управління портфелем замовлень науково-виробничого підприємства: монографія. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 272 с.
11. Ілляшенко С. М. Маркетинг. Менеджмент. Інновації: монографія Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. 623 с.
12. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: Університетська книга, 2010. 334 с.
13. Йохна М. А, Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Київ: Академія, 2011. 400 с.
14. Микитюк П.П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Тернопіль. Принтер Інформ, 2015. 224 с.
15. Про пріоритетні напрями, інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 16 січня 2003 р. URL: <http://search.liga.kiev.ua>
16. Прокопенко О.В. Мотиваційний механізм інноваційного розвитку: складові та стан його ринкової структури . Маркетинг і менеджмент інновацій . 2011. -№ 1. С.167-176.
17. Тереняк Л.В. Економіка та організація інноваційної діяльності: курс лекцій. Харків: ХНАУ, 2014. 220 с.
18. Чорна М.В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств: монографія. Харків : ХДУХТ, 2012. 210 с.
19. Школа І.М. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Чернівці: Книги ХХІ, 2010. 312 с.

Додаткові:

20. Александрова В.П. Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності. *Проблеми науки*. 2011. № 1. С. 22-35.
21. Андропова О. Ф., А. В. Череп. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності: монографія Київ.: Кондор, 2007. 356 с.
22. Бошота Н.В., Шишоло Д.В. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційної діяльності. *Молодий вчений*. 2016. № 9. С. 14–18
23. Боярська М.О. Прогнозування поведінки моделі управління інноваційними

процесами з використанням імітаційного. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 22. С. 56-58.

24. Забродська Л. Інноваційні пріоритети науково-технологічного розвитку: міжнародний та регіональний аспекти. 2015. №2 (16). URL: umo.edu.ua/images/content/nashi...upr.../Забродская%20ЛМ-в%20журнал.pdf

25. Донець О.В. Зміст економічних категорій «ефект» та «ефективність» інноваційної діяльності. *Технологический аудит и резервы производства*. 2013. № 5/3(13). С. 42-44.

26. Інноваційна діяльність: стимули і перешкоди: монографія / І.Л. Петрова, Т.І. Шпильова, Н.П. Сисоліна. К.: Дорадо, 2010.

27. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія / за ред. Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. Київ: КНЕУ, 2010. 394 с.

28. Безугла К.О. Інформаційно-комунікаційні технології як фактор інноваційного розвитку економіки *Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем Збірник наукових праць* Київ. 2013, випуск 18. С. 42-55.

29. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління Харків: ІНЖЕК, 2003. 308 с.

30. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / за ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. Київ: Професіонал, 2011. 960 с.

31. Жихор О. Б., Т. М. Куценко. Інноваційний розвиток регіону: монографія. Київ: УБС НБУ, 2012. 251 с.

32. Йохна М. А, Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Київ: Академія, 2011. 400 с.

33. Наджафов З. Деякі аспекти державної інноваційної політики у промислово розвинутих країнах. *Економіст*. 2016. № 6. С. 45–49.

34. Овчаренко Л.В. Роль державного регулювання у становленні інноваційного підприємництва в країнах із перехідною економікою. *Наукові записки*. 2013. Т. 21. С. 49–55.

35. Про інноваційну діяльність: Закон України. 2002. № 36. Ст. 266 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

36. Про внесення змін "Про інвестиційну діяльність" щодо державних інвестиційних проєктів: Закон України. 2017. №18. Ст. 221 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1981-19#Text>

37. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.